

SpareBank **1**

Delårsrapport 3. kvartal 2015

SpareBank 1 Skadeforsikring AS

SpareBank 1 Skadeforsikring AS

Delårsrapport per 3. kvartal 2015

SpareBank 1 Skadeforsikring oppnådde et resultat før skatt på 897,1 mill. kroner per 3. kvartal 2015. Resultat av teknisk regnskap for skadeforsikring endte på 781,4 mill. kroner. Netto inntekt fra investeringer ble 71,3 mill. kroner. Premieinntekter for egen regning økte med 2,1% i forhold til samme tid i fjor

Resultatutvikling

SpareBank 1 Skadeforsikring oppnådde et resultat av teknisk regnskap for skadeforsikring på 781,4 mill. kroner per 3. kvartal 2015. Underliggende drift er forbedret sammenlignet med tilsvarende periode i fjor gjennom økte premieinntekter og en reduksjon i årets erstatninger for Privatmarkedet og Bedriftsmarkedet. Selskapet har imidlertid kostnadsført betydelig høyere naturskadeerstatninger i 2015 enn i 2014, samtidig som inntektsføring av avviklingsgevinster er redusert med 283,9 mill. kroner. Resultat for teknisk regnskap for skadeforsikring er derfor 256,2 mill. kroner svakere enn for tilsvarende periode i fjor.

Netto inntekt fra investeringer endte på 71,3 mill. kroner, noe som er 293,9 mill. kroner svakere enn for tilsvarende periode i fjor.

Totalresultatet per 3. kvartal 2015 endte på 664,6 mill. kroner, en reduksjon på 321,4 mill. kroner sammenlignet med fjoråret.

Premie- og bestandsutvikling

Opptjent bruttopremie per tredje kvartal 2015 ble 4.032 mill. kroner, opp fra 4.026 mill. kroner for samme periode i fjor. Premieinntektene for Privatmarkedssegmentet er økt med 48,5 mill. kroner, mens inntektene fra Bedriftsmarkedet og runoff porteføljen Eksterne Partnere er redusert med henholdsvis 5,1 og 38,7 mill.

kroner. Økning i premieinntekter for Privatmarkedssegmentet gjelder hovedsakelig produktgruppene Motor og Reise. LO favør produktene har hatt en særlig god utvikling.

Premieinntekter for egen regning økte i samme periode med 79 mill. kroner til 3.888 mill. kroner. Økningen i premieinntekter for egen regning skyldes i hovedsak endring i reassuranseprogrammet der selskapet har økt egenregningsnivået i 2015. Dette er i tråd med selskapets totale risikostyringspolicy.

Premiebestanden er redusert med 10 mill. kroner per 30. september 2015, og selskapet har nå en premiebestand på 5.256 mill. kroner. Bestanden innen privatmarkedet er økt med 71 mill. kroner til 4.343 mill. kroner, og det er særlig LO favør produktene som har en tilfredsstillende bestandsøkning.

Premiebestanden for Bedriftsmarkedet og Eksterne Partnere er i samme periode redusert med henholdsvis 6 og 75 mill. kroner til 880 og 33 mill. kroner.

Antallsutviklingen for hovedproduktene Hus og Bil er betydelig forbedret i løpet av 2015. Etter innføringen av ny biltariff sommeren 2014 har salget av bilforsikring økt betraktelig. Ny Hustariff som ble implementert i januar 2015 har også gitt en forbedret antallsutvikling for Hus sammenlignet med tidligere år.

Skadeutvikling

Brutto erstatningskostnader utgjorde 2.348 mill. mot 2.059 mill. kroner for samme periode i fjor. Erstatningskostnader for egen regning utgjorde 2.346 mill. kroner pr 3. kvartal mot 2.044 mill. kroner for samme periode i fjor.

Årets brutto erstatninger er økt med 5,5 mill. kroner sammenlignet med tilsvarende periode i fjor. Dette skyldes økt kostnadsføring av naturskader på 85,9 mill. kroner på grunn av større omfang av hendelser med storm og flom. Øvrige brutto erstatningskostnader er imidlertid redusert med 80,4 mill. kroner sammenlignet med i fjor. Denne nedgangen skyldes i hovedsak lavere påløpte erstatningskostnader for produktgruppene Motor og Ulykke, fravær av storskader, samt at fjorårets resultat var belastet med erstatningskostnader i forbindelse med storbrannen i Lærdal og lynnbrann i Trøndelag.

Det er inntektsført 414,9 mill. kroner i avviklingsgevinster per 30.09.15, mot 698,4 mill. kroner for samme periode i fjor. Avviklingsgevinstene per 30.09.2015 er i hovedsak knyttet til justering av modellparametere for Motor, samt at fastsatte erstatninger generelt har utviklet seg mer positivt enn forutsatt per 31.12.2014. Fjorårets avviklingsgevinster har sammenheng med videreutvikling av selskapets reservemodeller og endret reserveringspolicy.

Økningen i erstatningskostnader for egen regning skyldes endring i årets erstatninger og avviklingsgevinster, samt endringer i reassuranseprogrammet der selskapet har økt egenregningsnivået.

Driftskostnader

Brutto kostnadsprosent ble 20,9 % per tredje kvartal 2015. Dette tilsvarer en økning på 2,1 prosentpoeng sammenlignet med tilsvarende periode i fjor. Økning i egne driftskostnader skyldes hovedsakelig selskapets satsning på

flere og bedre systemløsninger som følge av forretningsbehov og myndighetspålagte oppgaver, og gjelder hovedsakelig kostnadspostene lønn, konsulenter og IKT kostnader. Selskapet forventer at kostnadene ved utvikling av nye forretningsløsninger vil være på et høyt nivå i tiden fremover.

Provisjonskostnadene er også økt med 20,1 mill. kroner sammenlignet med i fjor på grunn av økt lønnsomhetsprovisjon til eierbankene.

Finansavkastning

Netto inntekt fra investeringer ble 71,3 mill. kroner per september 2015, mot 365,3 mill. kroner for tilsvarende periode i fjor. Avkastningen for samtlige aktivaklasser er redusert i forhold til fjoråret, og finansavkastningen endte på 0,6 % hittil i år, mot 3,2 % hittil i fjor. Reduserte inntekter fra obligasjoner har sammenheng med et lavere rentenivå, samt en økning i kredittspreadene. Redusert aksjeavkastning skyldes svakere utvikling for den norske og for internasjonale børser. Avkastning på aksjer har vært negativ med -6,1 % per september 2015, mot en positiv avkastning på 8,7 % for tilsvarende periode i fjor.

Avkastning på eiendom er også redusert sammenlignet med fjoråret. Dette skyldes høyere arealledighet innen selskapets portefølje, noe som er en ringvirkning av redusert oljepris og økt arbeidsledighet særlig innen oljerelatert industri.

Soliditet og risikoforhold

Kapitaldekningen eksklusiv resultat hittil i år ble 45,7 % per september 2015, mot 43,1 % pr årsslutt. Det lovmessige kravet er 8 %. Dette tilsvarer en overdekning av ansvarlig kapital på 2.341 mill. kroner pr. 30.09.15, mot 2.254 mill. kroner ved årsskiftet.

SpareBank 1 Skadeforsikring anses å være solid kapitalisert både under gjeldende regelverk og i forhold til Solvens II regelverket. Selskapet var omfattet av kravet om førtidig rapportering etter fremtidig Solvens II regelverk, og gjennomførte denne rapporteringen tilfredsstillende. SpareBank 1 Skadeforsikring vurderes godt forberedt i forkant av implementering av det nye regelverket fra 1. januar 2016.

Fremtidsutsikter

SpareBank 1 Skadeforsikring har et sterkt markedsfokus og er i ferd med å lansere flere salgstiltak for å oppnå vekst i tiden fremover. Selskapet satser først og fremst på å ta ut forsikringspotensialet blant bankenes kunder og LOs medlemmer. Selskapet forventer at disse tiltakene vil bidra til økt konkurransekraft og økte inntekter i kommende perioder.

Kundenes bruk av digitale løsninger er økende og kjøp initiert på nett står nå for en stadig høyere andel av salget. SpareBank 1 Skadeforsikring har derfor satset på utvikling av gode kundeløsninger og har nå fullautomatiserte salgsløsninger for hovedproduktene. Utvikling og bruk av gode systemer for å utnytte samspillet mellom bank og forsikring vil være en satsning for å sikre en tilfredsstillende salgsutvikling i tiden fremover.

Det er forventet at selskapets drift med god underliggende lønnsomhet og tilfredsstillende risikosammensetning i forsikringsporteføljen vil gi et godt forsikringsresultat i tiden som kommer. Det er imidlertid store sesongmessige variasjoner i skadeforsikring og en underliggende risiko for at ekstremvær og større skadehendelser kan føre til svingninger i det forsikringstekniske resultatet. Selskapet har derfor et hensiktsmessig reassuransprogram og tilfredsstillende avsetninger som begrenser denne risikoen.

SpareBank 1 Skadeforsikring oppnådde en finansavkastning per tredje kvartal 2015 som er svakere enn for tidligere år. Nedgangen skyldes makroøkonomiske forhold som påvirker både renteinntekter, samt avkastning på aksjer og eiendom. Selskapets har imidlertid en robust kapitalforvaltningsmodell som historisk sett har gitt en solid avkastning. Selskapet forventer derfor en tilfredsstillende avkastning fra finansielle eiendeler gjennom kommende perioder, men tar hensyn til at det er usikkerhet knyttet til vurderinger av fremtidige forhold ved finansielle investeringer.

På bakgrunn av den underliggende resultatutviklingen står selskapet godt rustet med tanke på å sikre konkurransedyktig lønnsomhet i kommende perioder.

Regnskapet per 30.09.2015 er ikke revidert.

Oslo, 16. oktober 2015

Styret i SpareBank 1 Skadeforsikring AS

RESULTATREGNSKAP

Morselskapet			Konsernet		
30.09.15	30.09.14	NOK 1 000	30.09.15	30.09.14	31.12.14
PREMIEINNTEKTER					
4 050 901	4 099 757	Forfalt bruttopremie	4 050 901	4 099 757	5 393 541
-136 170	-213 741	- Avgitt gjensikringspremie	-136 170	-213 741	-278 788
-18 475	-73 834	Endring i avsetning for ikke opptjent bruttopremie	-18 475	-73 834	-5 352
-8 539	-3 652	- Gjensikringsandel av ikke opptjent bruttopremie	-8 539	-3 652	-7 243
3 887 718	3 808 531	Sum premieinntekter for egen regning	3 887 718	3 808 531	5 102 158
47 153	103 194	Allokert investeringsavkastning overført fra ikke-teknisk	47 153	103 194	130 585
9 568	8 068	Andre forsikringsrelaterte inntekter	9 568	8 068	15 491
ERSTATNINGSKOSTNADER I SKADEFORSIKRING					
-2 544 573	-2 634 283	Brutto betalte erstatninger	-2 544 573	-2 634 283	-3 579 992
126 981	294 542	- Gjensikringsandel av betalte bruttoerstatninger	126 981	294 542	362 815
ENDRING I ERSTATNINGSAVSETNING					
196 311	575 068	Brutto endring i erstatningsavsetning	196 311	575 068	988 283
-125 107	-278 998	- Gjensikringsandel av brutto erstatningsavsetninger	-125 107	-278 998	-338 813
-2 346 388	-2 043 671	Sum erstatningskostnader for egen regning	-2 346 388	-2 043 671	-2 567 708
FORSIKRINGSRELATERTE DRIFTSKOSTNADER					
-465 186	-438 549	Salgskostnader	-465 186	-438 549	-593 719
		Forsikringsrelaterte administrasjonskostnader		-	-
-377 379	-319 883	inkl. provisjoner for mottatt gjensikring	-377 379	-319 883	-443 464
20 258	33 639	- Mottatte provisjoner for avgitt gjensikring og	20 258	33 639	27 222
-822 307	-724 794	Sum forsikringsrelaterte driftskostnader for egen regning	-822 307	-724 794	-1 009 962
-1 769	-564	Andre forsikringsrelaterte kostnader	-1 769	-564	-4 141
773 973	1 150 764	Resultat av teknisk regnskap før sikkerhetsavsetninger	773 973	1 150 764	1 666 422
ENDRING I SIKKERHETSAVSETNING M.V. I SKADEFORSIKRING					
-	-105 000	Endring i sikkerhetsavsetning	-	-105 000	-7 000
7 458	-8 189	Endring i avsetning til andre tekniske avsetninger	7 458	-8 189	-61 214
7 458	-113 189	Sum endring i sikkerhetsavsetning mv.	7 458	-113 189	-68 214
781 431	1 037 575	Resultat av teknisk regnskap for skadeforsikring	781 431	1 037 575	1 598 210
IKKE-TEKNISKE REGNSKAP					
NETTO INNTEKTER FRA INVESTERINGER					
187 342	223 084	Renteinntekt og utbytte mv på finansielle eiendeler	187 342	223 084	291 263
52	-1 408	Netto driftsinntekt fra eiendom	46 219	46 049	47 201
-297 137	-16 113	Verdiendringer på investeringer	-295 719	2 599	103 926
146 187	107 496	Realisert gevinst og tap på investeringer	146 187	107 496	3 892
-12 692	-13 952	Administrasjonskostnader knyttet til investeringer, herunder	-12 692	-13 952	-17 402
23 751	299 106	Sum netto inntekter fra investeringer	71 336	365 276	428 881
-47 153	-103 194	Allokert investeringsavkastning overført til teknisk regnskap	-47 153	-103 194	-130 585
93 448	15 237	Andre inntekter	93 448	15 237	15 299
-1 915	-19 888	Andre kostnader	-1 915	-19 888	-82 820
68 132	191 262	Resultat av ikke-teknisk regnskap	115 717	257 431	230 775
849 562	1 228 836	Resultat før skattekostnad	897 148	1 295 006	1 828 985
-238 746	-310 155	Skattekostnad	-238 746	-310 155	-452 252
610 816	918 681	Resultat før andre resultatkomponenter	658 402	984 851	1 376 733
Andre resultatkomponenter					
-					-
8 520	1 330	Aktuarielle gevinster og tap på ytelsesbaserte	8 520	1 330	140
-2 300	-359	Skatt på andre resultatkomponenter	-2 300	-359	-38
617 036	919 652	Totalresultat	664 621	985 821	1 376 835

BALANSE - EIENDELER

Morselskapet		Konsernet		
30.09.15	30.09.14 NOK 1 000	30.09.15	30.09.14	31.12.14
		EIENDELER		
27 467	32 583	27 467	32 583	30 927
27 467	32 583	27 467	32 583	30 927
		INVESTERINGER		
		<i>Bygninger og andre faste eiendommer</i>		
-	-	1 227 312	1 175 071	1 205 700
		<i>Datterforetak, tilknyttet foretak og felleskontrollerte foretak</i>		
964 344	977 644	228	229	229
5 832	126	5 832	126	123
		<i>Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost</i>		
1 450 790	1 387 693	1 450 790	1 387 693	1 455 948
146 488	94 863	146 488	94 863	84 623
		<i>Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi</i>		
1 069 806	1 119 855	1 069 806	1 119 855	1 225 085
7 250 550	7 720 340	7 250 550	7 720 340	7 881 272
117	5 330	117	5 330	-0
10 860	32 662	10 860	32 662	104 876
10 898 787	11 338 513	11 161 983	11 536 168	11 957 856
		GJENFORSIKRINGSANDEL AV BRUTTO		
67 880	110 834	67 880	110 834	107 243
655 700	838 805	655 700	838 805	780 172
723 580	949 639	723 580	949 639	887 415
		FORDRINGER		
1 518 309	1 540 146	1 518 309	1 540 146	1 559 358
-848	82 590	-848	82 590	14 173
48 142	46 297	73 286	70 422	80 421
1 565 604	1 669 033	1 590 748	1 693 158	1 653 952
		ANDRE EIENDELER		
144 092	109 315	207 955	199 577	189 645
-2 300	-359	4 240	1 146	5 965
141 792	108 956	212 195	200 723	195 609
5 900	5 900	5 900	5 900	5 900
13 363 129	14 104 624	13 721 873	14 418 171	14 731 659

BALANSE - EGENKAPITAL OG GJELD

Morselskapet		Konsernet		
30.09.15	30.09.14 NOK 1 000	30.09.15	30.09.14	31.12.14
		EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER		
		INNSKUTT EGENKAPITAL		
132 000	132 000 Aksjekapital	132 000	132 000	132 000
367 458	367 458 Overkursfond	367 458	367 458	367 458
319 243	319 243 Annen innskutt egenkapital	319 243	319 243	319 243
818 701	818 701 Sum innskutt egenkapital	818 701	818 701	818 701
		OPPTJENT EGENKAPITAL		
67 157	67 157 Fond for urealiserte gevinster	67 157	67 157	67 157
799 442	845 378 Avsetning til naturskadefondet	799 442	845 378	850 862
259 110	242 693 Avsetning til garantiordningen	259 110	242 693	261 169
2 393 747	2 404 921 Annen opptjent egenkapital	2 710 865	2 675 515	1 987 056
3 519 457	3 560 150 Sum opptjent egenkapital	3 836 574	3 830 744	3 166 245
4 338 158	4 378 851 Sum egenkapital	4 655 275	4 649 445	3 984 947
		FORSIKRINGSFORPLIKTELSER BRUTTO		
2 184 948	2 234 955 Avsetning for ikke opptjent bruttopremie	2 184 948	2 234 955	2 166 473
4 881 179	5 485 612 Brutto erstatningsavsetning	4 881 179	5 485 612	5 075 954
881 945	979 945 Sikkerhetsavsetning	881 945	979 945	881 945
547 445	512 400 Andre tekniske avsetninger	547 445	512 400	559 482
8 495 517	9 212 912 Sum forsikringstekniske avsetninger	8 495 517	9 212 912	8 683 855
		AVSETNING FOR FORPLIKTELSER		
-5 872	2 706 Pensjonsforpliktelser	-5 872	2 706	4 074
238 746	297 610 Betalbar skatt	239 716	297 659	51 622
67 580	43 262 Forpliktelser ved utsatt skatt	82 219	60 396	82 723
300 453	343 578 Sum avsetning for forpliktelser	316 063	360 761	138 419
		FORPLIKTELSER		
2 561	13 120 Forpliktelser til foretak i samme konsern	2 561	13 120	1 569 292
101 478	54 340 Forpliktelser i forbindelse med direkte forsikring	101 478	54 340	51 625
12 378	18 760 Forpliktelser i forbindelse med gjenforsikring	12 378	18 760	19 585
23 589	214 Finansielle derivater	23 589	214	155 351
78 450	70 328 Andre forpliktelser	104 467	96 099	93 752
218 456	156 761 Sum forpliktelser	244 473	182 533	1 889 606
10 544	12 521 Sum påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter	10 544	12 521	34 833
13 363 129	14 104 624 SUM EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER	13 721 873	14 418 171	14 731 659

KONTANTSTRØM

Morselskapet		Konsernet	
30.09.15	30.09.14 NOK 1 000	30.09.15	30.09.14
KONTANTSTRØMMER FRA OPERASJONELLE AKTIVITETER			
849 562	1 228 836	897 148	1 295 006
-9 947	-3 581	-9 947	-3 581
-50 450	-202 373	-50 450	-202 373
-13 178	-14 344	-13 178	-14 344
296 078	255 192	296 078	255 192
-	-	119	-3 704
5 589	-	5 589	-
6 220	971	6 220	971
-211 310	26 569	-212 251	-39 735
12 268	-	-5 708	-
-	78 565	-	21 223
-	-	-20 194	-14 524
-188 337	-390 948	-188 337	-390 948
-7 572 222	-8 861 334	-7 572 222	-8 861 334
8 330 508	8 904 241	8 330 508	8 904 241
-263 046	-153 731	-263 046	-153 731
179 500	96 000	179 500	96 000
1 371 236	964 064	1 379 828	888 359
KONTANTSTRØMMER FRA INVESTERINGSAKTIVITETER			
-4 756	-66 798	-4 756	-66 798
-	-33 000	1	-
94 015	-385	94 015	-385
89 259	-100 183	89 260	-67 183
KONTANTSTRØMMER FRA FINANSIERINGSAKTIVITETER			
-1 450 778	-938 785	-1 450 778	-938 785
-1 450 778	-938 785	-1 450 778	-938 785
9 717	-74 904	18 310	-117 609
134 376	184 219	189 645	317 186
144 092	109 315	207 955	199 577

EGENKAPITAL

KONSERN

	30.09.15	30.09.14	31.12.14	31.12.13
Aksjekapital	132 000	132 000	132 000	132 000
Overkurs	367 458	367 458	367 458	367 458
Annen innskutt egenkapital	319 243	319 243	319 243	537 657
Fond for urealiserte gevinster	67 157	67 157	67 157	67 157
Annen egenkapital	2 710 865	2 675 515	1 987 056	1 510 556
Sum disponibel egenkapital	3 596 723	3 561 374	2 872 915	2 614 828
Naturskadefond	799 442	845 378	850 862	813 223
Garantiavsetning	259 110	242 693	261 169	239 279
Sum dedikerte fond	1 058 552	1 088 072	1 112 032	1 052 503
Sum egenkapital	4 655 275	4 649 445	3 984 947	3 667 331
Årets resultat før skatt	897 148	1 295 006	1 828 985	1 243 542
Skattekostnad	-238 746	-310 155	-452 252	-360 358
Resultat etter skatt	658 402	984 851	1 376 733	883 184
Aktuarielle gevinster og tap på ytelsesbaserte	8 520	1 330	140	728
Skatt på andre resultatkomponenter	-2 300	-359	-38	-170
Totalresultat	664 621	985 821	1 376 835	883 742
Pliktig avsetning natur	51 420	-32 155	-37 639	109 582
Pliktig avsetning garanti	2 060	-3 414	-21 890	-10 478
<i>Årets resultat etter skatt og pliktige avsetninger</i>	<i>718 101</i>	<i>950 252</i>	<i>1 317 306</i>	<i>982 846</i>
Mottatt konsernbidrag	-	-	-	-
Avgitt konsernbidrag	-	-	-1 059 068	-868 785
Netto konsernbidrag	-	-	-1 059 068	-868 785
Sum årets endring i disponibel egenkapital	718 101	950 252	258 238	114 061
Direkte føring mot EK SB1	-	-	-2 779	-
Korrigerings residual EK ved oppkjøp	-	-	-	-100
Korrigerings skatt på estimatavvik Unison 31.12.2012	-	-	-	-1 239
Korrigerings for mye avsatt konsernbidrag til gruppen	5 589	-	-	9 941
Skatteposisjoner eiendommer dir. mot EK	-	-	-	1 336
korreksjon eiendommer	-	-	-	-1 057
Årsoppgjørdisposisjoner eiendommer	119	-3 707	-3 707	-
Korreksjon tilbakeføring avskrivning kundefordringer Unison	-	-	6 334	-
Sum årets endring i disponibel egenkapital etter korr.	723 808	946 545	258 086	122 943

MOR

	30.09.15	30.09.14	31.12.14	31.12.13
Aksjekapital	132 000	132 000	132 000	132 000
Overkurs	367 458	367 458	367 458	367 458
Annen innskutt egenkapital	319 243	319 243	319 243	537 657
Fond for urealiserte gevinster	67 157	67 157	67 157	67 157
Annen egenkapital (fri ek)	2 393 747	2 404 921	1 717 643	1 302 424
<i>Sum disponibel egenkapital</i>	<i>3 279 606</i>	<i>3 290 779</i>	<i>2 603 502</i>	<i>2 406 696</i>
Naturskadefond	799 442	845 378	850 862	813 223
Garantiavsetning	259 110	242 693	261 169	239 279
<i>Sum dedikerte fond</i>	<i>1 058 552</i>	<i>1 088 072</i>	<i>1 112 032</i>	<i>1 052 503</i>
Sum egenkapital	4 338 158	4 378 851	3 715 533	3 459 199
Årets resultat før skatt	849 562	1 228 836	1 763 996	1 228 584
Skattekostnad	-238 746	-310 155	-455 031	-360 357
<i>Resultat etter skatt</i>	<i>610 816</i>	<i>918 681</i>	<i>1 308 965</i>	<i>868 227</i>
Aktuarielle gevinster og tap på ytelsesbaserte	8 520	1 330	140	728
Skatt på andre resultatkomponenter	-2 300	-359	-38	-170
Totalresultat	617 036	919 652	1 309 068	868 785
Pliktig avsetning natur	51 420	-32 155	-37 639	106 911
Pliktig avsetning garanti	2 060	-3 414	-21 890	-26 129
Sum pliktige fondsavsetninger	53 480	-35 569	-59 529	80 782
<i>Årets resultat etter skatt og pliktige avsetninger</i>	<i>670 516</i>	<i>884 083</i>	<i>1 249 539</i>	<i>949 567</i>
Mottatt konsernbidrag	-	-	-	-
Netto konsernbidrag	-	-	-1 059 068	-868 785
Sum årets endring i disponibel egenkapital	670 516	884 083	190 471	80 782
Korrigerings residual EK ved oppkjøp	-	-	-	-100
Innskutt EK Unison	-	-	-	267 680
EK + oppkjøp	-	-	-	179 397
Fri EK Unison (inkl. resultat)	-	-	-	-220 290
Korr. estimatavvik Unison 31.12.2012	-	-	-	-1 239
Korr.pliktig fondsavsetning Unison	-	-	-	5 347
Korrigerings for mye avsatt konsernbidrag til gruppen	5 589	-	-	9 941
Korreksjon eiendommer	-	-	-	3 227
Korreksjon tilbakeføring avskrivning kundefordringer Unison	-	-	6 334	-
Overført fra MOR til konsern verdiregulering	-	-	-	-74 180
Sum årets endring i disponibel egenkapital etter korr.	676 105	884 083	196 805	250 565

NOTER TIL REGNSKAPET

NOTE 1 – REGNSKAPSPRINSIPPER

Delårsregnskapet er utarbeidet i henhold til IAS 34 *Delårsrapportering* jf årsregnskapsforskriften for forsikring § 6-2. Delårsrapporten gir ikke fullstendige noteopplysninger som er påkrevd i årsregnskapet, følgelig bør delårsrapporten leses i sammenheng med årsregnskapet for 2014. Årsregnskapet for 2014 finnes på internettsiden www.sparebank1.no.

De samme regnskapsprinsipper og beregningsmetoder som ble benyttet i årsregnskapet for 2014 er lagt til grunn i delårsrapporten, med unntak av skatt.

Skattekostnaden i delårsregnskapet er basert på nominell skattesats for året. I tillegg tas det hensyn til effekten av fritaksmetoden for aksjer og avsetninger til fond som regnskapsmessig behandles som egenkapital.

Estimater

I utarbeidelsen av delårsregnskapet har ledelsen benyttet estimater som påvirker regnskapstallene. Et område hvor slike estimater er vesentlig er erstatningsavsetning. Estimert på erstatningsavsetning vurderes til et forventningsrett nivå, noe som innebærer at det ikke er en sikkerhetsbuffer innbakt i denne. Kildene til usikkerhet ved estimering er de samme som ved årsoppgjør for 2014. Fremtidige hendelser kan medføre at estimatene endrer seg. Endringene vil bli regnskapsført når eventuelt nytt estimat fastsettes.

Avrundingsdifferanser

Som følge av avrundingsdifferanser kan det være at tall og prosentsatser ikke alltid lar seg summere helt nøyaktig.

Segmentopplysninger

Selskapets virksomhetssegmenter er kontrollert og rapportert i samsvar med kundegruppene. Kundegruppene består av skadeforsikring i det private markedet (PM) og skadeforsikring i næringslivet (BM).

NOK 1000 000	PM	BM	Annet	Resultat inkl natur
	30.09.15	30.09.15	30.09.15	30.09.15
Brutto opptjent premie	3 295,8	651,1	85,5	4 032,3
Brutto påløpne erstatninger	(2 167,7)	(443,6)	(151,8)	(2 763,1)
Brutto gevinst/tap tidligere år	294,4	104,0	16,5	414,9
Driftskostnader	(670,4)	(166,7)	(5,4)	(842,5)
Endring sikkerhetsavsetning	0,0	0,0	0,0	0,0
Endring andre tekniske avsetninger	7,5	0,0	0,0	7,5
Netto reassuranse	(20,3)	(80,3)	(21,9)	(122,6)
Allokert investeringsavkastning	0,0	0,0	47,2	47,2
Andre forsikringsrel innt/kostn	4,0	1,4	2,4	7,8
Resultat forsikringsvirksomhet	743,2	65,8	(27,6)	781,4
Segmenteiendeler:				
Kundefordringer	1 306,5	211,8	0,0	1 518,3
Segmentforpliktelser				
Brutto premiereserver	1 767,8	379,7	37,4	2 184,9
Brutto erstatningsavsetning	2 820,4	1 882,6	178,2	4 881,2

Sesongmessige svingninger

På den forsikringstekniske siden er det lite sesongmessige eller sykliske forskjeller for selskapet totalt. De ulike bransjegruppene kan imidlertid variere med sesongene.

Storskader

Det er ikke meldt om skader over NOK 10 mill. kroner pr tredje kvartal 2015.

NOTE 2 – VERDSETTELSESHIERARKI

3. kvartal 2015

NOK 1 000	NIVÅ 1	NIVÅ 2	NIVÅ 3	Sum
	Kvoterte priser i aktive markeder	Verdsettelses- teknikk basert på observerbare markedsdata	Verdsettelses- teknikk basert på ikke observerbare markedsdata	
Verdipapirer – tilgjengelig for salg	-	-	1	1
Verdipapirer – holdt for handelsformål	1 461	10 283	-	11 745
Herav obligasjoner og sertifikater	1 461	-	-	1 461
Herav andre verdipapirer	-	10 283	-	10 283
Verdipapirer - utpekt til virkelig verdi over resultat	7 575 620	743 852	-	8 319 471
Herav aksjer og andeler	1 069 805	-	-	1 069 805
Herav obligasjoner og sertifikater	6 505 815	743 274	-	7 249 089
Herav andre verdipapirer	-	577	-	577
Finansielle derivater	-	117	-	117
Herav renteinstrumenter	-	117	-	117
Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi	7 577 081	754 135	-	8 331 217
Derivater	-	23 589	-	23 589
Herav valutainstrumenter	-	23 589	-	23 589
Finansielle forpliktelser som måles til virkelig verdi	-	23 589	-	23 589

Avstemming av nivå 3

NOK 1 000	Investering verdipapirer tilgjengelig for salg	Verdipapirer holdt for handelsformål (Trading)
Inngående balanse	8	24 621
Avhending	(7)	(24 621)
Utgående balanse	1	-

Året 2014

NOK 1 000	NIVÅ 1	NIVÅ 2	NIVÅ 3	Sum
	Kvoterte priser i aktive markeder	Verdsettelses- teknikk basert på observerbare markedsdata	Verdsettelses- teknikk basert på ikke observerbare markedsdata	
Verdipapirer – tilgjengelig for salg	-	-	8	8
Verdipapirer – holdt for handelsformål	1 423	80 255	24 621	106 299
Herav obligasjoner og sertifikater	1 423	-	-	1 423
Herav andre verdipapirer	-	80 255	24 621	104 876
Verdipapirer - utpekt til virkelig verdi over resultat	9 104 926	-	-	9 104 926
Herav aksjer og andeler	1 225 077	-	-	1 225 077
Herav obligasjoner og sertifikater	7 879 849	-	-	7 879 849
Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi	9 106 349	80 255	24 629	9 211 233
Derivater	-	155 351	-	155 351
Herav valutainstrumenter	-	155 351	-	155 351
Finansielle forpliktelser som måles til virkelig verdi	-	155 351	-	155 351

Avstemming av nivå 3

NOK 1 000	Investering verdipapirer - tilgjengelig for salg	Verdipapirer holdt for handelsformål (Trading)
Inngående balanse	8	23 151
Netto gevinster/tap på finansielle instrumenter	-	1 470
Utgående balanse	8	24 621

I året 2014 var det ingen flyttinger i mellom nivåene.

Hoveddelen av selskapets finansielle eiendeler er vurdert til virkelig verdi. Virkelig verdi er det beløp den enkelte eiendel kan omsettes for i en velordnet transaksjon mellom markedsaktører på måletidspunktet under de gjeldende markedsforhold.

Ved beregning av virkelig verdi benyttes ulike metoder og teknikker avhengig av type finansielle eiendeler og i hvilken grad de handles i aktive markeder. Eiendelene klassifiseres i sin helhet i en av tre verdsettelsesnivåer basert på det laveste nivå av verdsettelsesinformasjon som er betydningsfull for verdsettelsen av eiendelen.

Nivå 1

Kvoterte priser i aktive markeder anses som det beste estimat på en eiendels virkelige verdi. Eiendeler klassifiseres i nivå 1 dersom virkelig verdi er fastsatt basert på priser som er enkelt og regelmessig tilgjengelige og representerer faktiske og regelmessige forekommende markedstransaksjoner på en armlengdes avstand.

Følgende finansielle eiendeler er klassifisert under nivå 1

- Børsnoterte aksjer
- Statsobligasjoner med fast avkastning

Nivå 2

Når kvoterte priser i aktive markeder ikke er tilgjengelige, fastsettes virkelig verdi for eiendelen ved hjelp av verdsettelsesmetoder som baserer seg på observerbare markedsdata. Eiendeler klassifiseres i nivå 2 dersom virkelig verdi er fastsatt med referanse til priser som ikke er kvoterte, men som er observerbare enten direkte (som priser) eller indirekte (derivert fra priser).

Følgende finansielle instrumenter er klassifisert under nivå 2

- Valutaterminer, fremtidige renteaftaler og valutaswapper hvis virkelig verdi er derivert fra verdien av underliggende instrument
- Obligasjoner og sertifikater som ikke er noterte, eller er noterte, men hvor det ikke forekommer regelmessige transaksjoner. De unoterte instrumentene verdsettes basert på observerbare rentekurver og estimert kredittspread der hvor det er aktuelt

Nivå 3

Når verken kvoterte priser i aktive markeder eller observerbare markedsdata er tilgjengelige, fastsettes virkelig verdi ved hjelp av verdsettelsesteknikker som ikke er basert på observerbare markedsdata. Eiendeler klassifiseres i nivå 3 dersom virkelig verdi er fastsatt uten å være basert på verken kvoterte priser i aktive markeder eller observerbare markedsdata.

Selskapet har en helt ubetydelig post klassifisert under nivå 3.

Bevegelser mellom nivåene skjer når karakter rundt input til verdsettelse endrer seg.

NOTE 3 – FINANSIELLE EIENDELER TIL VIRKELIG VERDI

NOK 1 000	3. kvartal 2015 Anskaffelses- kost	Bokført verdi/ virkelig verdi	Året 2014 Anskaffelses- kost	Bokført verdi virkelig verdi
Aksjer og andeler				
Norske aksjer	173 918	216 921	264 543	340 879
Norske aksjer tilgjengelig for salg	1	1	8	8
Utenlandske aksjefond	880 000	851 009	-	-
Utenlandske aksjer	2 066	1 875	614 645	884 198
Sum aksjer og andeler til virkelig verdi	1 055 985	1 069 806	879 197	1 225 085
Obligasjoner og sertifikater				
Norske:	-	-	-	-
Sum norske obligasjoner og sertifikater	5 178 605	5 162 620	5 909 933	5 974 171
Utenlandske:	-	-	-	-
Sum utenlandske obligasjoner og sertifikater	1 927 339	2 087 930	1 739 074	1 907 101
Sum obligasjoner og sertifikater til virkelig verdi	7 105 944	7 250 550	7 649 007	7 881 272
Andre verdipapirer				
Eiendomsfond	-	-	20 100	24 621
Andre finansielle eiendeler	10 860	10 860	80 472	80 254
Sum andre finansielle verdipapirer til virkelig	10 860	10 860	100 572	104 876
Sum finansielle eiendeler til virkelig verdi	8 172 789	8 331 217	8 628 776	9 211 233

NOTE 4 – DERIVATER

3. kvartal 2015

NOK 1000	Kontraktsum	Virkelig eiendeler	Forpliktelser
Valutainstrumenter:			
Valutaterminer (forwards)	4 178 985	-	23 589
Sum valutainstrumenter	4 178 985	-	23 589
<hr/>			
Sum finansielle derivater	4 190 785	117	23 589

Året 2014

NOK 1 000	Kontraktsum	Virkelig eiendeler	Forpliktelser
Valutainstrumenter:			
Valutaterminer (forwards)	6 172 073	-	155 351
Sum valutainstrumenter	6 172 073	-	155 351
<hr/>			
Sum finansielle derivater	6 172 073	-	155 351